FORMULIER BEANTWOORDING TECHNSICHE VRAGEN TER VOORBEREIDING COMMISSIE BESPREKING	
Betreft commissie	Gezamenlijke commissies begroting, d.d. 28 oktober 2020
Nummer en naam agendapunt:	6a. Begroting 2021 – 2024
Samenleving	
Vraag SD1:	*Nelleke Bouwman, CDA* In de begroting wordt op bladzijde 6 een bedrag van € 510.000 genoemd aan extra kosten BUIG in 2021. Op bladzijde 33 wordt een bedrag van € 173.000 genoemd. Kunt u dit nader toelichten?
Beantwoording:	De € 510.000 op bladzijde 6 is het verschil tussen alle mutaties op het gebied van participatie (€ 2,1 miljoen) en de rijksbijdrage BUIG van € 1.590.000. De mutaties zijn echter breder dan alleen BUIG, o.a. op het gebied van inkomensondersteuning. Het nadeel van € 173.000 op bladzijde 33 heeft alleen betrekking op de kosten en inkomsten BUIG.
Vraag SD2:	*Juval Pat El, VVD* In de begroting wordt bespaard op het innovatiebudget en wijknetwerken, beiden uit de onderwijsvisie. Graag toelichting op wat dit was en waarvoor het werd ingezet.
Beantwoording:	In de Onderwijsvisie namen wij een innovatiebudget op om scholen te stimuleren in te spelen op (technologische) innovaties in de samenleving. Hiermee kunnen ze gebruik maken van nieuwe technieken en nieuwe onderwijskundige inzichten. In de afgelopen jaren is gebleken dat het niet lukt om specifieke innovatieprojecten in het onderwijs te realiseren, waarvoor dit budget ingezet zou kunnen worden. Wel is budget beschikbaar gesteld voor de start van het hybride leren. Het voor het innovatiebudget gereserveerde bedrag kan hiermee vrijvallen. Daarnaast namen wij voor de Onderwijsvisie een budget op voor de wijknetwerken. Door deze organisaties meer te verbinden met school ontstaat er een breder aanbod voor kinderen op en buiten school. Aanleiding hiervoor was dat onderwijs en andere voorzieningen in de wijk elkaar nog onvoldoende kunnen vinden. Ondanks het commitment van de schoolbesturen en besturen in de kinderopvang is het niet gelukt om gezamenlijke afspraken te maken of om een formeel netwerk te creëren. In verband met onvoldoende draagvlak voor de eerder omschreven wijknetwerken, is ervoor gekozen de verbinding tussen sport en cultuur met het onderwijs op een andere manier te bereiken, zoals met de combinatiefunctionarissen. Wij nemen deze onderdelen mee in de evaluatie van de Onderwijsvisie.
Vraag SD3:	*Wouter Hoppenbrouwer, L3B* In de begroting is een indicatief bedrag opgenomen voor mogelijke besparingen op de beleidsaccenten bij de Midterm review. Kan het college een nadere

	inschatting geven waar deze besparingen mogelijk zijn te behalen?
Beantwoording:	Bij het vaststellen van het beleidsplan sociaal domein 2018-2022 Versterken van veerkracht heeft de raad een besluit genomen over de 10 beleidsaccenten. Accent 10: terugdringen zorgmijding door lastenverlaging kende een incidenteel karakter. We hebben met dat accent de hoogte van de eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen omlaag gebracht. In het jaar daarna ging het landelijk abonnementstarief in werking, waarmee de lastenverlaging van kracht werd voor iedereen die gebruik maakt van een Wmo-voorziening. De andere negen beleidsaccenten lopen nog steeds door. Voor de begroting 2021 is gekozen voor een kostenbesparing van €205.000 op de beleidsaccenten. De besparing is voor 2021 voorlopig verdeeld over een aantal beleidsaccenten en de programma's worden daarop aangepast. Het terugschroeven van de beleidsaccenten heeft slechts een beperkt maatschappelijk effect, omdat de accenten met name gericht zijn op vernieuwingen en pilots en geen effect hebben op de 'Lansingerlandse Standaard' en de uitvoering van onze wettelijke taken. Bij de Midterm review sociaal domein ontvangt u ook een review op de beleidsaccenten. We laten daarin de impact van de beleidsaccenten zien, afgezet tegen de kosten.
Vraag SD4:	*Wouter Hoppenbrouwer, L3B* Op re-integratie activiteiten wordt € 200.000 bespaard. Kan het college nader toelichten welke keuzes hierbij worden gemaakt?
Beantwoording:	Om de uitstroom uit de bijstand te bevorderen, zetten wij in op re-integratie om bijstandsgerechtigden naar de arbeidsmarkt te begeleiden. In relatie tot de huidige bezuinigingsopgave hebben we ervoor gekozen het budget voor re-integratie niet zoveel te laten stijgen als de verwachte stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. Zo stijgt het re-integratiebudget dus niet met € 270.000 (conform de groei in de bijstand), maar met € 70.000. Dat betekent een besparing van 200.000. Hiermee komt het beschikbare re-integratiebudget op ruim € 670.000 vanaf 2021. Onder andere door de 'strenge poort' en de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio (met bijbehorend regionaal budget), verwachten we dat we met dit re-integratiebudget nog steeds voldoende dienstverlening kunnen bieden aan onze inwoners. We willen hierin als volgt gaan differentiëren: - De nieuwe instroom door corona pakken de matchmakers en het werkgeversservicepunt op om snel weer richting arbeidsmarkt te bemiddelen. Het is voor deze groep namelijk niet nodig een (kostbaar) intensief re-integratietraject aan te bieden om weer werkfit te worden. - Voor de groep met een middellange afstand tot de arbeidsmarkt (1-3 jaar in de bijstand) en jonger dan 55 jaar blijven we (individuele) re-integratietrajecten inzetten. Er wordt daarbij aangesloten op de motivatie en vaardigheden van de kandidaat. - Bij (oudere) kandidaten die al langere tijd in de bijstand zitten (>3 jaar) gaan we vooral aan activering werken door middel van groepsactiviteiten op het gebied van empowerment. Door deze differentiatie en vanwege het beschikbare re-integratiebudget vanaf 2021 zal het maatschappelijk effect van deze maatregel naar verwachting beperkt zijn.

Ruimte en Economie	
Vraag RE1:	*Petra Verhoeff, PvdA* Waarom zit er zo een groot tekort op de grex Wilderszijde? En waarom is dat gat nu nog steeds aanwezig?
Beantwoording:	Dit is een combinatie van factoren met betrekking tot reeds gemaakte kosten (project loopt al sinds eind jaren negentig) en de nog te maken kosten. Het wordt met name veroorzaakt door het feit dat in het verleden bij de aankoop van gronden bouwclaims zijn afgesproken, waardoor er slechts beperkt marktwerking kan plaatsvinden. Daarnaast is destijds de grond voor een relatief hoge prijs aangekocht wat leidt tot hogere (rente)kosten. We hebben de ambitie om een bepaalde bandbreedte aan betaalbare woningen te bouwen die minder (grondwaarde) opbrengen dan duurdere woningen. Ook stelt de Provincie Zuid-Holland eisen aan het aantal betaalbare woningen in (nieuwe) bestemmingsplannen. Daarnaast eisen de provincie en de regio een hoger percentage sociale woningen. Ook is de keuze gemaakt om een goed leefbare, klimaatadaptieve en groene wijk te maken wat nog veel investeringen vraagt. Deze leiden bij elkaar tot een lager resultaat en dus ook een verlies voor deze grondexploitatie. Bovenstaande factoren leiden dan ook tot het tekort op dit langlopende plan.
Vraag RE2:	*Jan Jumelet, WIJ* Waarom is percentage Wilderszijde in de paragraaf weerstandsvermogen niet weergegeven?
Beantwoording:	Dit heeft als oorzaak dat het tekort op basis van het huidige scenario is meegenomen. Uitgaande van het Masterplan is een tekort op Wilderszijde een feit, alleen de hoogte van dit tekort is nog variabel en afhankelijk van toekomstige ontwikkelingen (bijvoorbeeld het wel of niet verkrijgen van de Stimuleringsbijdrage Woningbouw). Hierdoor is geen kans percentage weergegeven, gezien op basis van het Masterplan een tekort een kans heeft van 100%.
Vraag RE3:	*Petra Verhoeff, PvdA* In de presentatie van dhr. Twisk zijn tabellen met besparingsmaatregelen weergegeven, incluis de bedragen. Die tabellen kan ik niet in het boekwerk terugvinden. Kunnen we die tabellen krijgen? En kunnen we informatie krijgen hoe de besparingen zich verhouden tot het totaal van de betreffende posten en wat de effecten zijn van de besparingen?
Beantwoording:	Er volgt een aparte brief voor de raad met de tabellen, incluis een duiding van de tabellen en het maatschappelijk effect van de besparingsmaatregelen.

Bedrijfsvoering	
Vraag BV1:	*Matthijs Ruitenberg, CDA* Investeringen in schoolgebouwen (o.a. de Wiekslag). Waarom lopen de investeringen over meerdere jaren en kan een nieuwbouw / verbouw niet in 1

	jaar gerealiseerd worden?
Beantwoording:	De bouw van een schoolgebouw is in verschillende fasen opgedeeld: bouwvoorbereiding, uitwerking, bouw, oplevering, etc. De totale periode hiervoor duurt 4 jaar. De investeringen zijn hieraan gekoppeld per fase. Pas daarna kan er daadwerkelijk met de bouw worden begonnen. In het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2020 – 2024 (T19.20885) staan alle investeringen opgenomen die de komende jaren aan schoolgebouwen worden gedaan, inclusief een planning. De verschillende fasen van de vervangende nieuwbouw Wiekslag duren 4 jaar (2020 t/m 2023). De oplevering vindt plaats in 2024.
Vraag BV2:	*Matthijs Ruitenberg, CDA* In de bovenste tabel op bladzijde 76 van de begroting in de paragraaf lokale heffingen staat dat de afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens exclusief de eenmalige korting 2020 is. Is er in 2020 ook een korting toegepast?
Beantwoording:	Dit betreft een tekstuele verschrijving en is inmiddels uit het boekwerk verwijderd. Er vond in 2020 geen korting op het tarief van de afvalstoffenheffing plaats. Dat was wel het geval in 2019. De genoemde cijfers zijn correct.
Vraag BV3:	*Ed van Santen, VVD / Anja de Geus, GL* Onderdeel overhead: personeel: 'Ten opzichte van 2020 stijgen de personele overheadkosten in 2021 met € 2,2 miljoen.' Graag een uitsplitsing hiervan met achterliggende cijfers, o.a. de FTE's.
Beantwoording:	De stijgende personeelslasten van € 2,2 miljoen zijn te verklaren door drie ontwikkelingen. De eerste ontwikkeling is de ophoging van verplichte pensioenpremies. Dit is een autonome ontwikkeling waar de gemeente in de rol van werkgever mee te maken krijgt. Het bedrag van ongeveer €450.000 zetten wij in om aan de juiste pensioendekkingen te kunnen voldoen. De andere twee ontwikkelingen zijn te relateren aan het toekomstbestendig maken van de organisatie. Lansingerland is een van de weinige groeigemeenten in de regio. Wij hebben ambities om het voorzieningenniveau op alle fronten op een aantrekkelijk niveau te houden voor burgers, instellingen en ondernemingen. In de toekomstperspectieven Lansingerland zijn die uitdagingen geduid. Om dat waar te maken hebben we een goed geoutilleerde organisatie nodig die nu daarvoor wordt ingericht. Daarom zijn wij gestart met een organisatieontwikkeltraject. De raad is daarover geïnformeerd in de brief over de organisatieontwikkeling van 7 november 2019 (U19.08587). Daarin is de doorontwikkeling functiehuis/loongebouw genoemd als onderdeel van toekomstbestendigheid. Het onafhankelijk onderzoeksbureau Haagse Beek onderzocht alle functies in de organisatie op de juiste inschaling gerelateerd aan de werkzaamheden die gekoppeld zijn aan die functies die we nu en in de toekomst nodig hebben. In feite gaat het om 'groot onderhoud in het functiehuis van de gemeente'. Het bedrag dat daarmee gepaard gaat is €325.000. Er zijn functies lager ingeschaald, maar per saldo zijn er meer functies hoger ingeschaald op grond van het advies van Haagse Beek. Dat was ook te verwachten: de in de toekomst noodzakelijke werkzaamheden vergen in het algemeen beter opgeleide en geoutilleerde medewerkers. Vervolgens gaat het ook om een kwantitatief element die samenhangt met de regionale context en de positionering van Lansingerland daarin. Wij zijn een

	groeigemeente en de taken waar wij voor staan vergen meer uitvoeringscapaciteit. Daarbij werken wij met een vaste kern van medewerkers en met een flexibele schil, die wij inhuren, om als organisatie wendbaar te blijven. Binnen de gemeentelijke organisatie is onderzocht of het aantal fte's dat wij nu hebben wel toereikend is om in de toekomst de dienstverlening te kunnen bieden die wij als gemeente ambiëren. Uit dit onderzoek blijkt dat een uitbreiding met per saldo 18,45 fte benodigd is; er zijn ook functie geschrapt. Per 2023 zal dit verminderen met 3,67 fte doordat projecten worden afgesloten. Het betreffen functies die gekoppeld zijn aan veiligheid en APV (5,4 fte), wettelijke taken (uitvoering Participatiewet, Wmo en Jeugd samen bijna 10 fte) of specifieke expertise (Omgevingsrecht, data-analist, ICT, projectondersteuning samen bijna 4 fte). De totale kosten hiervan bedragen €1.450.000 in 2021. Voor een aantal fte is doorbelasting aan grondexploitaties of investeringen mogelijk; dat ontlast de budgettaire last aan de uitgavenkant. Met deze formatie-uitbreiding prepareren wij ons op de toekomst en is het mogelijk onze ambities waar te maken. Ter illustratie plaatsen wij deze verhoging in het aantal fte's in een breder perspectief. Wanneer we de ambtelijke organisatie van Lansingerland vergelijken met andere gemeenten in de klasse 50.000 t/m 100.000 inwoners dan werpt dat een ander licht op dit aantal. Het gemiddelde aantal fte per 1.000 inwoners (onderzoek OenA 2019) ligt op 7,5 fte per 1.000 inwoners. In 2020 ligt voor Lansingerland dit aantal op 6,49 fte per 1.000 inwoners. Met eerdergenoemde fte-uitbreiding in 2021 komt Lansingerland uit op 6,76 fte per 1.000 inwoners, nog ver onder de norm die in gemeenteland wordt gebruikt. In ons geval zal het inwoneraantal in de komende jaren nog toenemen. Daarmee zal dit verhoudingsgetal zelfs zakken tot 6,3 fte per 1.000 inwoners in 2024; dat is zelfs lager in relatieve zin dan het huidige getalsmatige niveau.
Vraag BV4:	*Marko Ruijtenberg, GL* Kwijtscheldingen (pagina 81): hoe zijn deze opgebouwd (afvalstoffenheffing vs rioolheffing)? Nemen de kwijtscheldingen niet meer toe dan nu geraamd?
Beantwoording:	Het verlenen van kwijtschelding gaat via het SVHW op basis van de verordening en vaste uitgangspunten. Als men er recht op heeft zal kwijtschelding worden verleend. Het budget is niet taakstellend, hoger begroten betekent automatisch een hoger afval-/riooltarief voor alle inwoners. Voor 2021 is een stijging van 6% voorzien op basis van de geschatte additionele instroom in de bijzondere bijstand en de verwachting dat ongeveer de helft van deze groep in aanmerking komt voor kwijtschelding. We monitoren op kwartaalbasis of de aanvragen en toekenningen van kwijtschelding toenemen. Uit de rapportages van het SVHW tot en met het derde kwartaal van 2020 zien wij vooralsnog geen significante stijging en dus geen indicatie om een nog hoger bedrag aan kwijtscheldingen in de begroting op te nemen.
Vraag BV5:	*Eric Kampinga, VVD / Ineke den Heijer, D66* Kan inzichtelijk gemaakt worden hoe de stijging van OZB-niet-woningen zich richting 2024 zal voltrekken?
Beantwoording:	Zoals tijdens de tafeltjesavond aangegeven is het doorrekenen van deze gegevens op een termijn die het aankomende jaar overstijgt te allen tijde een zeer ruwe schatting. Deze schatting is op basis van beperkte gegevens en daarmee geenszins een valide indicator voor de daadwerkelijke uiteindelijke

	hoogte van de OZB-aanslag in de komende jaren. In de tabel onder het antwoord op de laatste pagina is doorgerekend wat de impact op de OZB-aanslag niet-woningen is voor een eigenaar en gebruiker van een vastgoedobject met een waarde van € 250.000 en € 1.000.000. De forse impact op de tarieven van onder meer de waardestijgingen (of dalingen) en inflatie, zijn niet meegenomen in de berekening. Wel zijn de geprognotiseerde areaaluitbreidingen zoals nu bekend meegenomen, met de kanttekening dat deze naar verwachting als te doen gebruikelijk nog fors bijgesteld zullen worden. NB In aanloop naar de Begroting 2022-2025 zullen we onderzoeken of er in de grondslag voor het OZB-tarief niet-woningen nog een onderscheid moet blijven tussen gebruikers en eigenaren.
Vraag BV6:	*Meerdere fracties* In de presentatie staat dat het bestendigen van het huidige niveau van de participatiebanen een structurele besparing oplevert van € 150.000. Kan u toelichten waar in de begroting dit is opgenomen?
Beantwoording:	De maatregel omtrent de participatiebanen is niet geëxpliciteerd in de begroting omdat het College de ambitie (door uw Raad als motie toegevoegd aan de Begroting 2017-2020) rondom de participatiebanen onverminderd wilt voortzetten. De aframing van het budget is vooral financieel-technisch, hieronder de toelichting. Bij het instellen van het budget (€ 275.000) was nog onduidelijk hoeveel loonsubsidie we als Lansingerland zouden ontvangen voor de deelnemers aan de participatiebanen. We zijn inmiddels een paar jaar onderweg en zien dat de gemiddelde loonsubsidie boven de 60 procent uitkomt. Deze inkomsten zorgen ervoor dat het budget niet uitgenut zal worden, vandaar de verlaging van het budget met € 150.000. De collega's die op dit moment een participatiebaan bezetten blijven dus in dienst. Daarnaast blijven we ons als gemeente volop inzetten om meer participatiebanen te creëren binnen de gemeente om de gestelde ambitie van 10,5 fte (15 participatiebanen) waar te maken. Helaas heeft Corona hier wel een vertragende werking op.

Tabel behorend bij vraag BV5:

WOZ-waarde niet-woning	OZB-aanslag 2020	OZB-aanslag 2021	OZB-aanslag 2022	OZB-aanslag 2023	OZB-aanslag 2024	Concept stijging 2021-2024
250.000	1.053,50	1.070,25	1.120,97	1.165,19	1.165,19	
		16,75	50,72	44,23	-	111,69
1.000.000	4.214,00	4.281,00	4.483,86	4.660,78	4.660,78	-
		67,00	202,86	176,92	-	446,78